

Gemeente van Christus,

Het gedeelte van vanmorgen is best wel een kerngedeelte. Waarin het opnieuw over de liefde gaat waarover Johannes al eerder schreef in deze brief.

“Geliefden, laten we elkaar liefhebben” blijkbaar vindt Johannes het ook nodig dit geregeld te herhalen. In de avonddienst over 1 Joh. 3 vroeg ik het hoe zit het eigenlijk met onze liefde voor de broeders zoals Johannes het in 1 Joh. 3 verwoordt. Letterlijk onze liefde voor broers en zussen, jongeren heb je elkaar lief als broers en zussen. Je hebt misschien wel eens ruzie maar heb je elkaar ten diepste lief? Maar ook als we ouder zijn, hoe zit het met onze liefde voor onze broers, zussen, hoe zit het met onze liefde voor familieleden, zwagers, schoonzussen, schoonouders. Is daar misschien nog iets in te winnen vroeg ik toen ook.

Laten we elkaar liefhebben, Johannes zegt het vast niet voor niets. Hoe zit het met onze liefde tegenover een collega met wie we een moeizame relatie hebben, hoe zit met het onze liefde voor buren met wie niet zo'n goede chemie is. We worden uitgedaagd om tegen over iedereen, zonder aanzien van persoon, een liefdevolle houding in te nemen.

En Johannes denkt vooral ook, allereerst, aan liefde voor elkaar in de gemeente. Hoe zit het met onze liefde voor een gemeentelid die misschien een heel ander karakter heeft dan jij, die heel anders in elkaar zit, die misschien heel andere dingen wil met de gemeente.

“Geliefden, laten wij elkaar liefhebben”. Mooi is dat Johannes zelf het goede voorbeeld geeft. En het is ook heel wijs van Johannes. “Geliefden” als je zo wordt aangesproken dan is de helft al gewonnen. Als ik u vanmorgen mag aanspreken als geliefden is er al iets heel moois en belangrijks gezegd in deze dienst. Iedereen mag zich geliefd weten als broers en zussen van de gemeente van Christus. Iedereen hier mag weten, ik ben geliefd, wie ik ook ben, hoe ik ook ben, zo wordt er naar mij gekeken, zo wordt er over mij gedacht dat ik een geliefde ben en als je dat mag horen, helpt dat ons vast ook om ook liefdevol naar een ander te kijken.

We horen misschien gelijk dat zinnetje “laten we elkaar liefhebben” maar daar gaat dus aan vooraf het woord “geliefden”. Zo gaan we met elkaar om in de gemeente. En vanuit *die toon* voeren we met elkaar vervolgens het gesprek over van alles. Ik vind dat wel een goede om te onthouden. Eerst iemand zien als geliefde of misschien ook wel aanspreken of met andere woorden vanuit waardering beginnen.

Elkaar liefhebben, het gebeurt in de gemeente ook. Ik hoor het mensen zeggen, er is liefdevolle aandacht voor elkaar, dat iemand het aangeeft er was liefdevolle aandacht voor mij, ik werd bedolven onder een berg van kaarten toen ik in het ziekenhuis was opgenomen, toen ik in rouw was.

En waarom moeten we elkaar liefhebben? Omdat dat hoort bij wie bij God hoort. Hij zegt: “want de liefde is uit God, en ieder die liefheeft is uit God geboren” en ook “wie niet liefheeft, kent God niet”. Als je God kent, als je relatie met God hebt, dan hoort daar liefde tot de ander bij, dat kan niet anders benadrukt Johannes keer op keer.

•

“Want de liefde is uit God” zegt Johannes dus. En dat is heel goed om te weten. Want misschien is het wel eens moeilijk om liefde op te brengen voor een ander. Of misschien zit je soms niet zo lekker in je vel waardoor je er niet meer aan toekomt om liefde te geven aan een ander. Vorige week hadden we het in de Brunch met collega Glismeijer ook over liefde voor jezelf. Je hebt ook liefde voor jezelf nodig om liefde te geven. Nou ja, dat begrijpt Johannes heel goed want hij begon dus met ons als geliefden aan te spreken.

Maar het kan misschien wel eens gebeuren dat onze liefde voor een ander wat is opgedroogd, onze reservoir van liefde leeg staat maar dan horen we vanmorgen “de liefde is uit God”. Daar ligt de mogelijkheid om opnieuw lief te hebben. Ook degene met wie we moeite kunnen hebben. Misschien ook om opnieuw onze man of vrouw lief te hebben. Als het in een huwelijk kan gebeuren dat we die liefde wat minder zijn gaan voelen voor elkaar, God is het die ons vat van liefde voor elkaar weer kan vullen. Bij God is de Bron van liefde, we hoeven dat niet uit onszelf te trekken.

Het zijn dus ook heel hoopvolle woorden zo aan het begin van dit gedeelte. Vanuit wie God is, vanuit Zijn liefde, kunnen wij liefdevolle mensen zijn. Iedereen hier kan een liefdevol persoon zijn of anders wel worden. Vanwege God die liefde *is* zelfs schrijft Johannes.

•

En dan ontwikkelt hij zijn gedachte verder, dat God liefde is, blijkt daarin dat God Zijn Zoon naar deze wereld heeft gezonden en in vs. 10 zegt hij erbij als verzoening voor onze zonden.

God heeft Zijn Zoon gezonden, God heeft afstand gedaan van de nabijheid van Zijn Zoon, God heeft Zijn Zoon weggeschonken dat is kenmerkend voor Gods liefde, dat gevende karakter. En dat is ook kenmerkend voor Jezus. Hij gaf zich. En niet alleen in zijn sterven. Heel zijn leven stond in het teken van zijn dienst aan ons. In alles wat hij zei, wat hij deed. Hij wilde het goede voor de mensen.

En ik zou het zo willen zeggen, hij heeft zichzelf zo gegeven aan de mensen dat het hem zelfs zijn leven kostte. En dat is liefde geweest voor ons.

En het kan geen kwaad dat wij daar een aparte periode voor hebben in de tijd van het kerkelijk jaar om daar aandacht voor te hebben. Ja altijd natuurlijk altijd is dat de basis van ons christelijk geloof de liefde van God in Christus, jongeren Gods liefde is de basis van je geloof maar specifiek in deze veertigdagentijd/lijdensstijd, en vooral over een aantal weken in de Stille Week, beseffen wij dat het liefde was voor ons die hem dreef tot het uiterste.

En in dat zich geven voor de mensen, dat geven om mensen wilde hij zelfs onze verkeerde dingen, onze zonden vergeven. Zijn liefde overweldigt alles, Zijn liefde overweldigt *ons*, zo kan het zomaar gebeuren en opnieuw.

En dan komt Johannes weer terug op waar hij mee begon: “Geliefden, als God ons zo liefhad, moeten ook wij elkaar liefhebben”. En dit zinnetje is zo’n kernzinnetje van het evangelie.

Als God ons zo liefheeft, zo intens liefheeft moeten ook wij elkaar intens liefhebben. En dat neemt Johannes heel serieus, we hoorden dat al in 1 Joh. 3:16: “Hieraan leerden wij de liefde kennen, dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. Ook wij moeten voor de broeders het leven geven”. Nou is dat misschien wel heel veel gevraagd, maar het geeft wel aan hoe hoog Johannes het elkaar liefhebben heeft staan.

Als God ons zo liefheeft, dat betekent dus ook inclusief onze zonden. Want Hij heeft Zijn Zoon gestuurd als verzoening voor onze zonden. Als hier dan staat zo moeten ook wij elkaar liefhebben is dat dus ook inclusief de fouten en zonden van een ander toch de ander liefhebben.

Lukt dat ons? Kijk, iemand liefhebben die heel aardig en lief is voor ons is, dat is niet zo moeilijk. Dan worden wij ook zacht. Maar als iemand hard is, of hard op ons overkomt, of onredelijk kunnen we dan ook zacht blijven. Met iemand vanuit een liefdevolle houding in contact blijven.

Dit vers laat voor mij wel weer zien dat het christelijk geloof echt verschil maakt. En ook een spiegel voor mezelf. Altijd weer iemand vanuit een liefdevolle houding tegemoet treden wie het ook is, hoe die ook is. Een christen die koestert nooit haat in zijn hart tegenover wie dan ook in deze wereld. Dit is heel radicaal. De liefde van God voor ons was radicaal en onvoorwaardelijk. En zo wordt het ook van ons gevraagd. We mogen niemand afschrijven.

Jongeren, God houdt van ons, God houdt van jou ook als je dingen verkeerd doet. En dat vind je misschien heel mooi om horen. Maar nu vraagt hij ook van ons anderen lief te hebben die misschien onaardige dingen hebben gezegd of gedaan tegen jou. Dat ligt ons niet uit ons zelf om dat te doen maar het is wel onze opdracht. Om altijd negatieve gedachten in ons tegenover iemand of misschien zelfs haat, te laten overwinnen door de liefde. Dat is het bijzondere van het christelijke geloof.

Als God ons zo liefhad, moeten ook wij elkaar liefhebben. Ik hoor daar nog iets in. Als een stel gaat trouwen, heb ik een altijd een ontmoeting om te praten wat houdt het huwelijk in (huwelijks catechese) en dan benoem ik altijd dat er in het Grieks drie woorden voor liefde zijn – misschien is het u bekend – je hebt het woord “eros” dat ziet op verliefdheid, lichamelijke liefde. Dat is belangrijk in een huwelijk. Je hebt het woord “philia” dat ziet op kameraadschap, als team opereren binnen een huwelijk, ook belangrijk. Maar er is nog een woord voor een liefde en dat gebruikt Johannes hier en dat is het woord “agape”, een liefde die bereid is te geven.

Zoals God zich in Christus aan ons geeft, mogen wij ons aan elkaar geven. Jezelf geven en van jezelf. Belangrijk dat je in een huwelijk bereid om te geven, en misschien moeten we dat ook leren, ik vind van wel. Geven omdat je *om* de ander geeft. En natuurlijk gaat het mis als een van beiden geeft. Het moet van twee kanten komen.

Vorig jaar mocht ik een huwelijksdienst leiden waarin het bruidspaar dit gedeelte had gekozen. En er waren ook mensen die niet vertrouwd waren met geloof en kerk. En ik vond het mooi om dit door te geven vanuit het christelijk geloof. Die agapeliefde, tegenover een individualistisch denken en waarover we het een vorige preek hadden over het beproeven van de geesten van deze tijd. Je mag geven, aan de ander. Beiden als een basis voor een goed huwelijk.

-

Leven vanuit de liefde van God en zo ook elkaar liefhebben en dan zegt Johannes [17] dan mogen wij vrijmoedigheid hebben op de dag van het oordeel. En vs. 18 er is in de liefde geen vrees, geen angst, maar de volmaakte liefde drijft de angst uit.

Is iemand wel eens bang voor het oordeel aan het eind van zijn of haar leven? Maar dat hoeft niet. Als we leven vanuit de liefde. Als we ons hart laten vervullen door de Bron van de liefde die er is en die nooit opdroogt God Zelf. God die ons blijft liefhebben inclusief onze schaduwzijden, inclusief onze opstandigheid soms tegenover Hem, inclusief ons afdwalen van Hem. Je hoeft niet bang te zijn, wanneer je je laat raken door Gods liefde in Jezus.

Je hoeft niet bang te zijn als je je vervolgens laat meenemen door die liefde, als je die liefde van God door je heen laat stromen en ook anderen lief gaat hebben. Ja we mogen Gods liefde door heen laten stromen en misschien tot onze verrassing liefde geven en laten blijken, liefde en aandacht voor een ander die we uit onszelf misschien niet hadden opgebracht.

Ik vind dit een heel krachtig vers. De volmaakte liefde verdrijft de angst. Als je leeft in dat systeem van de liefde, de kringloop van liefde die bij God vandaan begint, dan krijgt angst geen vat op ons.

Het is heel bevrijdend om je over te geven aan de liefde waar het christelijk geloof van spreekt. Het is heel bevrijdend om anderen lief te hebben. De liefde waar het christelijk geloof prat op gaat als haar handelsmerk maakt je open naar anderen. Het maakt je vrij, het maakt dus ook dat je onbekommerd op weg kunt gaan naar de dag van het oordeel.

En dan zegt Johannes tussendoor nog iets: “Want zoals Hij is, zo zijn wij ook in deze wereld” We hoeven niet bang te zijn voor het oordeel want als we zijn zoals Hij hoeven we niet bang te zijn. Als we net als Jezus vanuit de liefde leven. Want dat was bij Jezus volmaakt. Hij leefde uit de liefde voor Zijn Vader. In Joh. 15:10 – gebodslezing - lezen we: “Als u Mijn geboden in acht neemt, zult u in Mijn liefde blijven, zoals Ik de geboden van mijn Vader in acht genomen heb en in Zijn liefde blijf”. Jezus leefde uit de liefde voor Zijn Vader en voor de geboden die Zijn Vader gegeven had, dit was voor Jezus alles. En daar gaf Hij alles voor.

En hij leefde ook uit de liefde voor de naasten en daar gaf Hij ook alles voor. Bij Hem is de liefde volmaakt geweest.

En nu staat hier dus: “Want zoals Hij is, zijn wij ook in de wereld”. Zijn als Jezus. We kwamen deze gedachte al eerder tegen, in 1 Joh. 2:6: “Wie zegt in Hem te blijven, moet ook zelf zo wandelen als Hij gewandeld heeft”. Er wordt door voorgangers wel eens gezegd, “we zijn Jezus niet” maar dat kun je dus niet zomaar zeggen, lijkt mij. We worden geacht als Jezus te zijn.

Dat is ook wat de Heilige Geest wil doen toch, die wil ons gelijkvormig maken aan Jezus. Hoe zit het daar eigenlijk mee, zijn wij als Jezus, willen we zijn als Jezus. Willen we net zo vol zijn van de liefde tot God als hij en net zo vol van liefde tot de ander als hij? Het zou een mooi verlangen zijn toch. Laten we die gedachte eens meenemen, het zou mooi als ik deze week op Jezus zou lijken.

Overigens heeft Johannes het hier niet over een opdracht maar hij stelt het gewoon onbekommerd vast: “Want zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld”. Door Hem zijn we in een ander denken, in een andere levenshouding terechtgekomen namelijk een leven vanuit de liefde. En Hij neemt ons mee naar een eeuwige toekomst waar alleen nog de liefde regeert.

Wat heeft de wereld dit nodig, wat staat dit toch in contrast tot wat er in deze wereld gaande is. Wat is de boodschap van vanmorgen toch anders dan we horen in wat in deze dagen het nieuws bepaalt. Over oorlogen, over het opschalen van onze Europese defensies.

En dan zegt Johannes, vs. 19: “We hebben hem lief omdat Hij ons eerst liefhad” Alsof hij er zo vol van is, dat hij dat nog een keer wil zeggen. Ja God is de Bron, en Hij is de eerste. Hij heeft ons opgezocht toen wij nog zondaars waren, Hij heeft ons opgezocht waar wij liefdeloos waren om ons vol te maken van Zijn liefde.

En dan benadrukt Johannes het nog een keer in de vz. 20-21. “Als iemand zou zeggen: Ik heb God lief, en hij zou zijn broeder haten, dan is hij een leugenaar.. “En wie God liefheeft moet ook zijn broeder liefhebben”.

Het kan voorkomen dat mensen het heel goed met God zeggen te hebben, maar dat je misschien denkt hoe rijm je dat met je hoe omgaat met die en die. Geloven is niet alleen die verticale lijn met God maar moet ook blijken in hoe we omgaan met anderen. Ja sterker dus, die verticale lijn met God is helemaal niet zo goed als er van alles mis is in onze omgang met anderen. Dat moet ook gezegd worden.

Dat is waar Johannes onze aandacht voor vraagt, het moet een eenheid is. Het kan alleen maar eenheid zijn. Het is ons leven totaal laten bepalen, laten omvormen, laten doorgloeien door de liefde van God in Christus Jezus onze Heer.

Wij danken U o liefde groot,
Dat Christus is gekomen.
Wij hebben in zijn stervensnood
Uw diepste woord vernomen.
Nog klinkt dat woord; het spreekt met macht
En het wordt overal *volbracht*
Waar liefde wordt gegeven,
Wij uit Uw liefde leven.

Amen.